

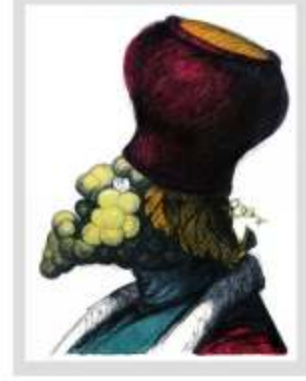

octombrie - noiembrie
2009

Eugen Taru Val Munteanu Aurel Jiquidi

Scenografii subiective
ilustrație de carte

Aurel Jiquidi 1896-1962

Fiu al caricaturistului Constantin Jiquidi.

Studiază la Școala de Arte Frumoase din București (1914-1916) cu profesorii Fritz Storck, Ipolit Strâmbu, Gabriel Popescu și G.D. Mirea. Frecventează ateliere din Roma și Paris ,făcând studii și desene la Luvru (1919-1921).

Membru Fondator al Academiei de Pictură înființată în 1921 la București.

Experiențele graficianului se revendică uneori de la modalitățile cubiste,cu descompunerea analitică a obiectelor și a spațiului care le conține,exploatând valențele constructive ale culorii.

Alteori,influența expresionismului acordă monumentalitate figurilor,o consistență specifică atmosferei,printr-un dozaj economic între linii (cu o precizie spontană)și suprafețe colorate.

Opera sa cuprinde o gamă largă de modalități, dar personalitatea sa apare cel mai pregnant exprimată în caricatură și desen politic

În căutare de angajament tuș colorat, pastel, guașe

Înainte de plecare creion

Val Munteanu 1927 - 1996

Studii juridice între 1945-1949 , grafician autodidact , excelează în grafica de carte și cea publicitară.

A lucrat în 1960-1961 ca redactor artistic la diferite ziare și reviste (România Liberă,Arta Plastică,La Roumanie d'aujourd'hui etc.).

Debutază în 1946 cu ilustrații și caricaturi de presă.

Din 1949 participă la expoziții anuale de grafică,artă decorativă,grafică publicitară.

Din 1953 participă la diferite manifestări de artă românească în străinătate.

Din 1968 participă cu ilustrații de carte la expoziții de profil în străinătate.

Lucrează grafică de șevalet,caricatură,afiș,ilustrații de carte.,obținând numeroase distincții.

Premii : UAP - 1959,1964 , premiul Comisiei Naționale UNESCO pentru afiș - 1962 , premii pentru ilustrație de carte - 1969,1971,1973,1980 România , Leipzig 1965,1967,1969,1971 (ilustrații la "Gargantua și Pantagruel" de Rabelais , "Til Buhoglundă" de Coster și altele) Berlin 1960 ,Moscova 1967 , Bologna 1968 , Nisa 1969

" Unul din cei mai renumiți și originali ilustratori de carte,dotat cu intuiție a corespondențelor dintre ideea literară și ipostaza ei grafică cu o fantezie prodigioasă susținută de o formație culturală plastică de calitate.

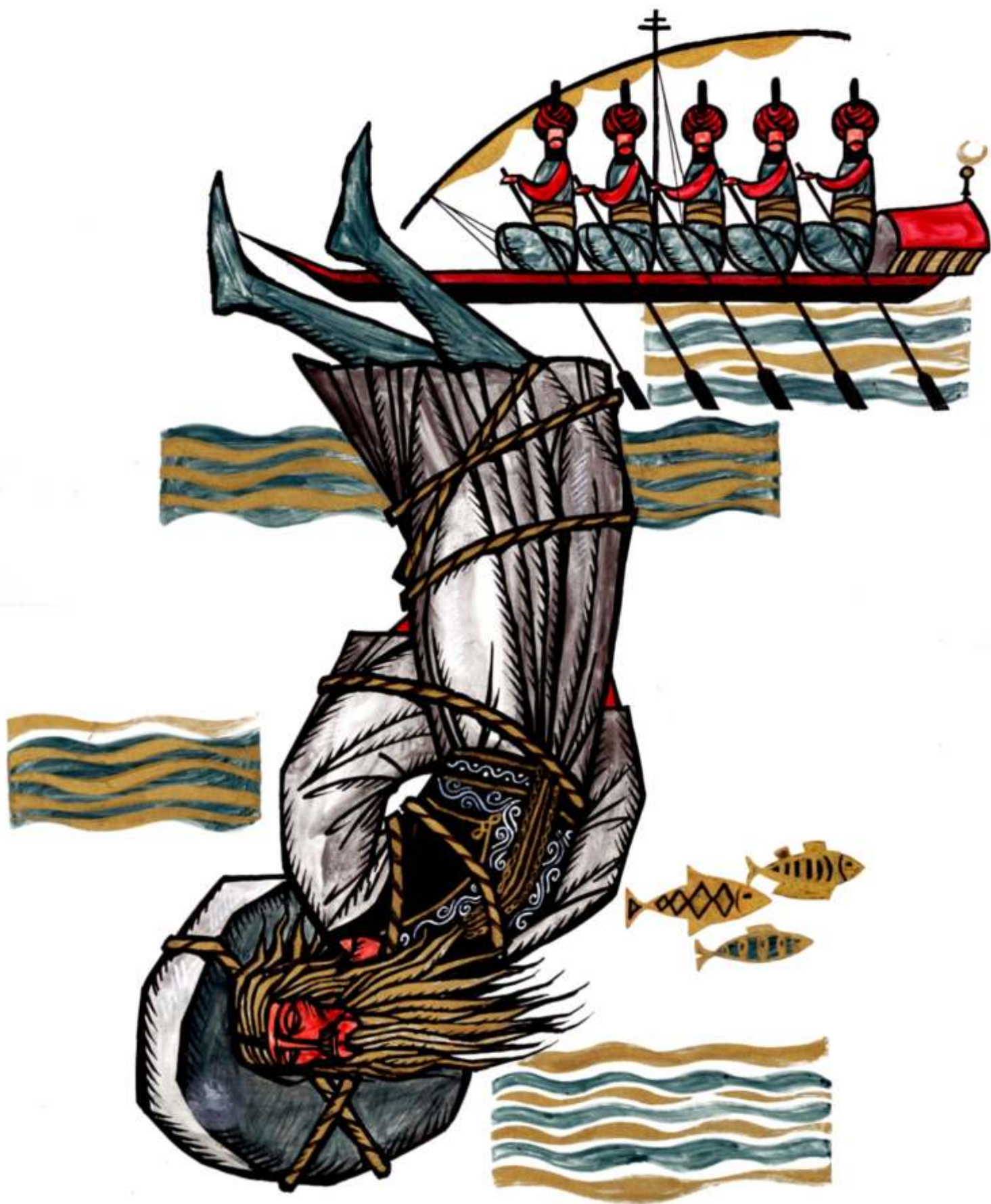
Ilustrația pe care o practică,unde speculează cu dezinvoltură elocvența expresivă a ornamentului grafic,nu constituie un simplu comentariu,ci o traducere în termeni grafici a sensurilor implicate deci o operă de sine stătătoare".

Octavian Barbosa

Miorița guasă tuș colorat

Eugen Taru 1913 - 1991

Activ pe tot parcursul perioadei comuniste, și în primul rînd recunoscut ca fiind unul dintre principalii graficieni ce abordau realismul ca mod de exprimare, Taru este mai bine cunoscut pentru activitatea sa în caricatura politică, caricatură, bandă desenată și grafică de carte, în principal asociat cu reviste satirice, cum ar fi "Urzica".

Recunoscut de timpuriu grație controversatei sale implicări cu aparatul de propagandă, el s-a concentrat mai târziu asupra graficii pentru copii, și a devenit unul dintre remarcabilii artiști vizuali angajați de către Editura Ion Creangă. Absolvent al Liceului Carol I din Craiova, și mai târziu al Facultății de Arhitectură București, Taru a fost prima oară remarcat ca artist în anii de după al doilea război mondial, când s-a afiliat realismului socialist, primind aprobarea oficială din partea Partidului Comunist Român.

Criticul de artă Pavel Șușară citează numele său în rândul tinerilor artiști care aveau nevoie de afirmare și au găsit-o prin compromis politic, "centrul dur" al realismului socialist, "care au ilustrat, prin atitudinea lor, iconografie și filozofia implicită, valorile de referință, aspirațiile și utopiile unui sistem care a avut nevoie imperativă de artiști pentru promovarea doctrinei sale și conferirea valenței de simbol. ..

Debutează în 1927 la expoziția pictorilor craioveni iar în 1932 expune la salonul umoriștilor din București. Din 1934 participă la saloane de desen și gravură, saloane ale umoriștilor, grafică militantă, diferite manifestări internaționale organizate începând cu anul 1950

În anii 1950, Taru, a realizat un periodic de benzi desenate, construit în jurul și numit după caracterul său principal, piticul Barbăcot. Deceniul a coincis cu o criză în istoria benzilor desenate românești. În timp ce exercitarea controlului ideologic asupra benzii desenate golea scena, autoritățile au preferat să investească în animație, văzută ca un mijloc mai eficient de răspândire a propagandei. În acest context, "Barbăcot" a supraviețuit ca una din benzile desenate cele mai familiare pentru publicul larg în timpul comunismului (alături de cele create de Ion Deak, Pompiliu Dumitrescu, Puiu Manu, Vintilă Mihăescu, Dumitru Negrea, Ion Popescu-Gopo și Ruzs Livia).

Taru încă lucra la "Urzica" după 1965, când regimul a schimbat direcția în cultură, în conformitate cu noul lider Nicolae Ceaușescu.

Potrivit artistului Mihai Pinzaru-PIM, care a început să lucreze pentru revistă în 1969, Taru, alături de Cik Damadian și actorul Horatiu Mălăele, se împotriva discret politicilor puse în aplicare de către Nicolae Ceaușescu, definite de el ca fiind "încercare stupidă de a impune acest tip de ideologie unui popor deștept" drept rezultat, revista "Urzica" a fost, printre publicații, cea mai "în stare" de a trece "șopârle" de cenzură (lit. "șopârle", sau piese ce critică regimul într-un context aparent nevinovat).

Împreună, Taru și Pinzaru-PIM au fost primii Cartoon-iști români laureați ai premiilor internaționale.

O zonă din creația artistului apreciată la superlativ este ilustrația de carte.

A fost unul dintre artiștii români, care a consolidat prestigiul ilustrației de carte ca gen autonom, îmbogățind conceptul de "ilustrare" cu mai multe funcții complexe decât simpla vizualizare a unei secvențe literare sau a unei stări poetice.

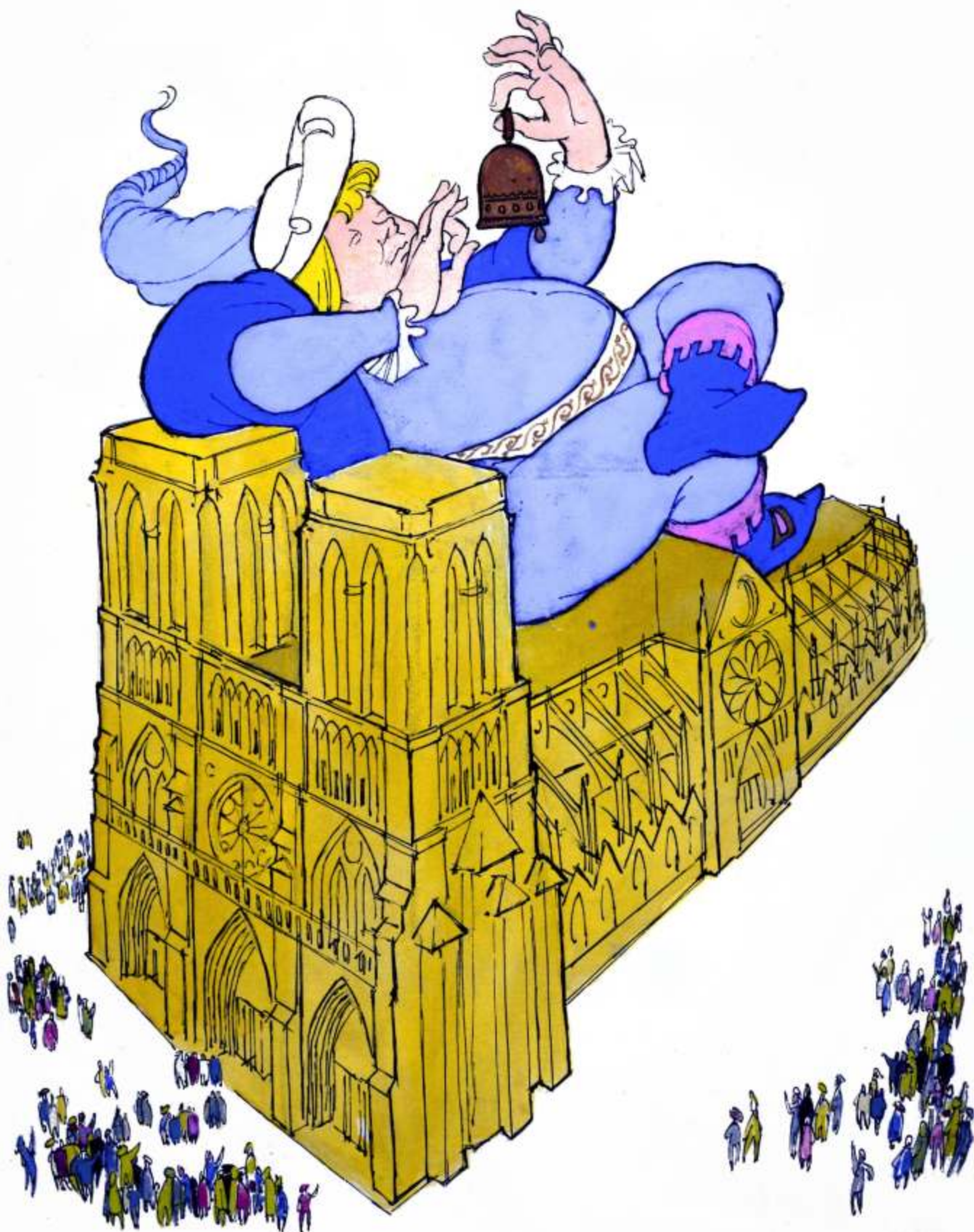
Taru, alături de Livia Ruzs și Val Munteanu, sunt printre cei mai memorabili ilustratori de carte asociați cu cărțile publicate de Editura Ion Creangă

Remarcabile din această categorie sunt desenele realizate de Taru pentru "Amintiri din copilărie" de Ion Creangă 1959, ilustrațiile sale pentru o traducere din 1986 Miguel de Cervantes "Don Quijote" (a doua ediție românească a cărții prima ediție cea din 1976 fiind ilustrată de Val Munteanu).

Cărți ilustrate : **Momente și schițe**-I.L.Caragiale-1952 , **Fabule**-Grigore Alexandrescu-1957 , **Povestea Vorbei** Anton Pann-1958 , **Esop-viața și pildele** - 1963 , **Gargantua** - Rabelais - 1963 , **Münchhausen**- Bürger și **Moș Teacă**-Bacalbașa 1968 , **Pinocchio**- Coloni- 1971 etc.

Nevasta leneșă gușă creion

Șterpelirea clopotelor - Gargantua guasă și tuș

Pescarul și sultanul - Povestea Vorbei acuarelă și creion

Arțagul și Pârțagul - Povestea Vorbei acuarelă și creion

Trecută cu vederea sau pur și simplu ignorată, arta ilustrației clasice, aparent, a dispărut.

Grafica pe calculator și fotografia colată a luat locul creionului și al peniței, iar imaginea de pe copertă, are din ce în ce mai puțină legătură cu povestea, amintind de zicala “ afară e vopsit gardu și-înuntru-i leopardu”

Editurile serioase se respectă, indiferent de tiraje sau prețuri, dar mare parte din piața de carte românească este inundată de banal și facil.

Cartea pentru copii, stă mai bine, dacă ignorăm coperta venită o dată cu cartea străină, Barbie autohtonă sau copiile desenelor lui Walt Disney.

Nu am nimic cu Barbie iar Walt Disney este genial, dar parcă nu se potrivesc la poveștile lui Petre Ispirescu.

Alt fapt, ce m-a speriat de-a dreptul, este că puțini sub vârsta de 30 de ani mai știu de Povestea Vorbei lui Anton Pann sau de Miul Cobiul iar de Rabelais și al lui Gargantua nu au auzit deloc.

Fără poveste ilustrația nu trăiește, rămâne doar un desen frumos.

Cine din generația mea, nu ține minte ilustrațiile lui Val Munteanu la “Povestiri din Canterbury”, poveștile lui Ispirescu sau legende românești, ilustrațiile Liviei Rusz la Basmele lui Wilhelm Hauff sau “O poveste cu un Hobbit”, cărțile de colorat semnate Dana Schobel Roman și fără să vrea face comparație cu ce există pe piață.

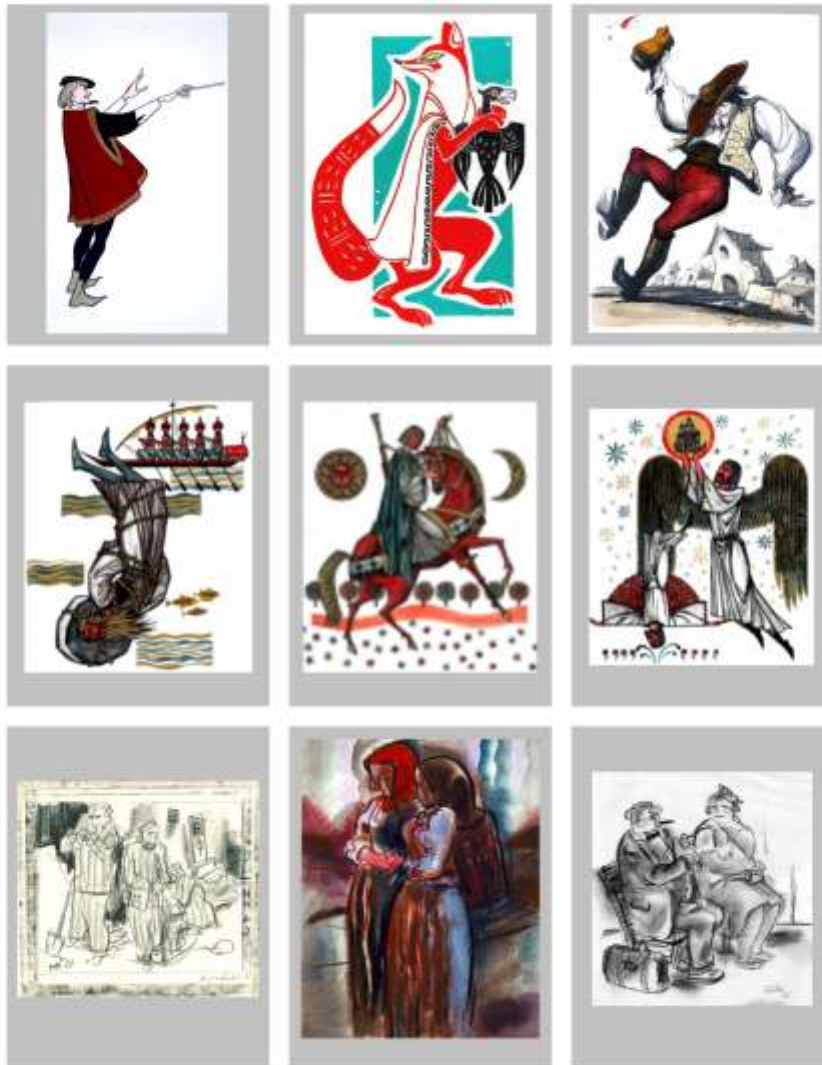
Dincolo de cuvântul scris există o lume pe care ilustratorul o sugerează asemenea scenografului prin costum, lumină și spațiu.

Este o scenografie subiectivă pentru o piesă de teatru sau un film al cărui regizor, actor în diferite roluri și spectator, este cititorul.

La polul opus, ilustrația de ziar, politică sau nu, caricatură sau relatarea unei atmosfere, reduce povestea la un moment de real.

Anca Tofan

Director
Dan Basarab Nanu

Organizare expoziție
Anca Tofan

machetare afiș - catalog
Tehnoredactare computerizată
Anca Tofan Valentina Tudorie